

7. Creaturae aeternae conservatio non esset successiva, nec ex hoc infinitam aliquam perfectionem acquireret, *ibid.*
 8. Creatura corruptibilis aeterna necessario duraret per infinitum tempus imaginarium, suae naturae relicta, 783.
 9. Creaturae quo sensu dici possint esse convenientes Deo, 349.
 10. Creaturae relatio ad Deum quae, et qualis. Vide *Relatio* n. 69 et 70.
 11. Nullam creaturam Dei virtutem adaequare posse demonstratur, XXVI, 15.
 CUSTODIA ANGELORUM. Vide verbo *ANGELUS*.
 DEMONIUM. Vide verbo *ANGELUS*.

D

DEFINITIO.

1. Definitionem et ejus partes non tam significare rem et partes ejus, quam eis commensurari dicendum, XXV, 243.
 2. Definitionis partibus qualiter definiti partes respondeant, 537.

DELECTATIO ET DELECTABILE.

- Delectabile bonum. Vide *Bonitas, Bonum*.
 Delectatio in idem bonum conveniens tendit, in quod amor et desiderium, XXV, 341.

DEMONSTRATIO.

- Demonstrationis duplex genus, XXV, 113.

DENOMINATIO.

1. Denominationes extrinsecae non educuntur de potentia subjecti, quod sic denominant, XXV, 574.
 2. Quando contraria simul insunt eidem subjecto, denominatio simpliciter provenit a forma praedominante, XXVI, 750. Licet quoad nos interdum sumatur a forma minus intensa secundum se, 751.
 3. Denominatio extrinseca non omnis est ens rationis, 1020. Imo nec quae ab actu intellectus sumitur, *ibid.*

DESITIO.

- Desitio accidentium. Vide *Accidens, n. 7*.
 Desitio. Vide *Corruptio*.

DEUS.

1. Dei nomine quid ab omnibus concipiatur, XXVI, 35.
 2. Deum esse, ratione naturali evidenter demonstratur, *ibid.*
 3. Deum esse, ex fabrica et constitutione hujus universi, colligatione, et subordinatione partium ejus demonstratur, 36.
 4. Dei cognitio notior est per effectus, quam intelligentiarum, 437.
 5. Deum esse a priori demonstrari potest, demonstrato a posteriori esse ens necessarium, 47, quod demonstrabile est, 22, non quidem per medium physicum, 23, bene tamen per metaphysicum, quodque illud sit, 27.
 6. Deum esse, ex Aristotelis sententia probatur, 54. Et ex causalitate efficienti, quam habet primum ens respectu omnium aliorum, 55.
 7. Deum esse, per se notum est in se, non quoad nos, 59.

7. Deum esse, aliquali cognitione ab omnibus percipitur, et quae sit haec, 60.
 8. Deus quo sensu sit causa sui esse, 3.
 9. Deus nec est, nec potest intelligi esse in potentia ad esse, 74.
 10. Deus solus est substantia completa sine compositione, 332.
 11. Hic Deus ut abstrahit a tribus personis, est substantia completa in ratione substantiae, *ibid.* Estque prima substantia, non secunda, 344 et 348.
 12. In Deo non est unum suppositum commune tribus personis, licet in eo sit una subsistentia absoluta. Sumpta voce subsistentia pro re subsistente, non pro supposito, 348 et 75.
 13. Deus nullius scientiae naturalis potest esse adaequatum objectum, et cur, XXV, 5. Convenire tamen potest cum creaturis in una ratione objecti scibilis, 6.
 14. Deus quo sensu sibi ipsi conveniens, qualiter etiam creaturis, 349.
 15. Deum esse undequaque perfectum naturali lumine evidenter cognoscitur, XXVI, 60.

DEI PERFECTIO.

16. Deus nulla perfectione privative potest carere, XXVI, 61. Deum, ea ratione qua prima causa est, omnem perfectionem possibilem in se continere, *ibid.*
 17. Deus ratione suae perfectionis non debet formaliter, sed eminenter continere perfectiones creaturarum, *ibid.* et 86.
 18. Deus formaliter in se continet omnes perfectiones simplices, 63.
 19. Deum esse aeternum, evidens naturali ratione, 64.

DEI INFINITAS ET IMMENSITAS.

20. In Deo infinitas, negatio est, non privatio, XXVI, 7.
 21. Dei infinitatem ex motu colligi non posse, ut ait Aristoteles intenditur, ejus discursum late perpendendo demonstratur, 64 et seq.
 22. Deum esse infinitum quomodo ex creatione probetur, 69; idem ostenditur a priori, ex eo quod Deus est, 70.
 23. Deum esse immensum, ratione naturali ostenditur, 95.
 24. Deum esse immensum, demonstratur a priori ex influxu, et actione universali, non actuali, sed possibili. Et late defenditur illa ratio, 96.
 25. Dei immensitas ut est attributum peculiare, dicitur habitudinem ad Ubi seu praesentiam Dei in omnibus, 95.
 26. Ad Dei immensitatem non pertinet esse in loco infinito cum habitudine reali ad rem quam contingit, 106.
 27. Deus ubi semel est, perpetuo necessario manet, 102.
 28. Deus per creationem necessario est per substantiam et virtutem suam in rebus omnibus, 101.
 29. Deus non diffundit actionem creativam vel conservativam, sed intime est in unaquaque re conservando illam, 102.
 30. Deus est extra mundum, aut in spatiis imaginariis solum per realem praesentiam suam, sine actuali habitudine reali ad aliquam rem extra ipsum, 106.

DEI VITA.

31. Deus non esset immensus, si concluderetur in hoc mundo, 104.
 32. Deus ubicumque est, habet totam suam praesentiam, 112.
 33. Deus non est capax Ubi praedicamentalis, 982.
 34. Deus nec definitive, nec circumscriptive est in loco, 1005.

DEI SIMPLICITAS, UNITAS ET IMMUTABILITAS.

35. Dei simplicitas ostenditur, XXVI, 72. Simplicitas attributum positivum sit, an negativum, 73.
 36. Deo repugnat compositio ex natura et supposito, 75, sicut et ex materia et forma, quinimo et ex partibus integralibus, 76, et ex esse et essentia, 74. Deus compositionem ex genere et differentia non admittit, 83; non tamen ei propter solam simplicitatem repugnat, XXV, 243.
 37. In Deo non potest concipi differentia proprie dicta, XXVI, 84.
 38. Deum esse immutabilem demonstratur ex ejus simplicitate, et ex necessitate essendi, 113.
 39. Ratio, qua Aristoteles probat primum motorem immobilem, expenditur, 114.
 40. Deum esse tantum unum, licet per effectus non demonstratur, bene tamen ex eo quod est ens necessarium, 138.
 41. Dii plures neque aequales, neque inaequales in essentiali perfectione esse possent, 139.
 42. Dei veritas cum demonstratur, qualiter personarum Trinitatis pluralitati non praedjudicat, 140.
 43. Deum esse unum omnes fere eruditi philosophi agnoverunt, 141.

DEI COGNOSCIBILITAS ET INEFFABILITAS.

44. Deus cum invisibilis dicitur, licet respectu oculi corporei, et intuitivae cognitionis intellectus creati, et animae separatae id habeat, omnem cognitionem sui etiam evidentem non excludit, XXVI, 142.
 45. Deum naturaliter esse invisibilem ab intellectu creato, efficaciter probatur, 145.
 46. Deus per nullum suum effectum, etiam supernaturaliter, potest naturaliter cognosci prout in se est, 143.
 47. Dei invisibilitas ex ejus purissima actualitate discursu D. Thomae colligitur, 145.
 48. Deus per speciem naturalem ipsum distincte, abstractivae tamen representantem videri non potest, 147. Dei species impressa an detur, et an sit possibilis Vide *Species*, a n. 4.
 49. Deum supernaturaliter virtute visibilem esse non demonstratur, sed fide tenetur, 158.
 50. Deus est incomprehensibilis ab intellectu creato quantumvis supernaturaliter elevato, 159. Dei quidditatem naturaliter possumus cognoscere, non tamen quidditative, *ibid.* Vide item 440.
 51. Dei verum conceptum formamus, licet non distinctum, 162.
 52. Deus naturaliter est ineffabilis Angelis et hominibus, imo et supernaturaliter, 163.
 53. Deus etiam a seipso ineffabilis creato sermone, *ibid.*
 54. Dei nomina cum ad ipsum significandum imponantur, prout a nobis concipiuntur, ipsum etiam confuse significant, 164.
 55. Voci Deus, unus simplex in mente respondet conceptus, 165.

56. Deum esse substantiam viventem demonstratur, XXVI, 166.
 57. Deus qualiter participat rationem vitae seclusis quibuslibet imperfectionibus, 167.
 58. Deum esse vivens intellectualem per essentiam, et a priori, et a posteriori monstratur, *ibid.*
 59. Deus cum vivens analogice nobiscum dicitur, qualiter praedicatum illud sumendum sit, 169.
 60. Deus vitam agit intellectualem sibi sufficientem felicissimamque, quod est ejus proprium, *ibid.*

DEI SCIENTIA.

61. Deum habere scientiam, evidens est ratione naturali, XXVI, 171.
 62. In Deo non est scientia in actu primo proprio, sed semper in actu secundo ultimo et simplicissimo, respectu cujuslibet objecti in particulari, *ib.*
 63. Deus omnia cognoscit, non quia iis, ut beatificetur, indiget, sed quia ad suam naturalem perfectionem id sequitur, *ibid.*
 64. In Deo non est, proprie loquendo, potentia intellectiva, 172.
 65. In Deo potentia proxima ad generandum, etiam secundum rationem concepta, differt ab intellectu, et quomodo, *ibid.*
 66. Dei scientia nec est habitus facilitans, neque intelligibilis species, *ibid.*
 67. Deus an habeat scientiam per modum actus primi, saltem secundum nostrum modum concipiendi, 173.
 68. Scientiam Dei esse de ejus essentia ostenditur, *ibid.*
 69. Dei scientiam perfectissimam esse essentialiter, intensive et extensive, ratione naturali constat, 174.
 70. Dei scientia nec secundum rationem, nedum in re, minuitur aut variatur propter contingentium propositionum falsitatem aut veritatem, 175.
 71. Scientia Dei qualiter sumat perfectam extensionem ex parte objecti, *ibid.*
 72. Scientia Dei eminentissimo modo simul est directa et reflexa, 176.
 73. Deus scientia sua creaturas omnes posibles cognoscit, non solum, ut in seipso eminenter contentas, sed formaliter, et in seipsis, 177. Non tamen ab eis scientiam suam desumit, sed eas ut secundarium objectum respicit, *ibid.*
 74. Dei scientiam sic ad creaturas terminari, qualiter nullam imperfectionem importet, 178.
 75. Divina scientia ponatur, aut supponatur aliquid in creaturis possibilibus, ut sint ab ipso cognoscibiles, *ibid.*
 76. Deus scientia sua, futura omnia, etiam contingentia, cognoscit ex aeternitate, quin ideo illis necessitatem aliquam imponat, 179.
 77. Dei scientia, etsi una et simplicissima, universalissima tamen, 180.
 78. Scientia Dei omnes perfectiones intellectualium virtutum continet, alias formaliter, alias eminenter, *ibid.*
 79. Scientia quia, non est in Deo, est tamen scientia propter quid; respectu vero sui, proprius dicitur scientiam quid habere, 181.
 80. Deus prius secundum rationem cognoscit quod est in actu, quam quod est in potentia, 656.
 81. De scientia Dei recte sensisse Aristotelem asseri-

- tur, quæque fuerit Averrois et Platonis sententia in hac parte aperitur, 182.
82. In divino intellectu nequit esse iudicium formaliter liberum, vel ex se, vel ex applicatione voluntatis, 200.
- DEI VOLUNTAS ET LIBERTAS.
83. Deus habet appetitum naturalem innatum, non per modum desiderii, sed quietis in propria perfectione, XXVI, 184, qui ad intrinseca bona terminatur, imo et ad extrinseca, 185.
84. In Deo non esse voluntatem per modum actus primi, sed ultimi et puri, inductione in actibus necessariis, liberis et notionalibus ostenditur, 186.
85. Dei voluntas, etsi de ejus essentia sit, sicut et scientia, aliquale tamen discrimen in hoc invenit nostra ratio, 187.
86. Dei voluntas, circa seipsum ut circa perfectissimum objectum, versatur, 188.
87. Deus voluntate sua necessario se amat, quod in eo maximam perfectionem dicit, ibid.
88. Divina voluntas circa res alias extra se versatur, eas non solum ut in ipso continentur attingens, sed ut in seipsis sunt, 189.
89. Divinam voluntatem liberam esse ad volendum quodlibet objectum extra se, et quoad exercitium, et quoad specificationem ostenditur, 190. Divina libertas qualis, 193.
90. Divinæ voluntati convenit necessitas immutabilitatis, quæ perfectioni suæ libertatis nequaquam obstat, ibid. Dei libertas in actu ipso secundo voluntatis consistit, ibid.
91. Deus liber est non solum ad quamcumque creaturam in particulari volendam, sed et ad omnem earum collectionem, 194.
92. Deus vere et proprie, et sine metaphora vult et amat quæ libere vult et amat.
93. Deum velle se communicare creaturis, dicatne in ipso aliquam perfectionem, ibid.
94. Deus cur non diligat necessario omne objectum, sicut necessario quodlibet cognoscit, ibid.
95. Deus non habet amorem necessarium etiam simplicis complacentiæ erga creaturas posibles, 196. Nec hunc esse possibilem, nisi ordinando illas ad esse, 197.
96. Deus effectus quos vult libere, an dicendus sit contingenter velle, ibid.
97. Deus eodem actu indivisibili absque aliquo reali augmento vel diminutione vult ea quæ vult sive necessario, sive libere, 778.
98. Denominatio libera in Deo est realis a forma necessaria quoad esse, libera tamen quoad terminari, 190. In Deo, libera determinatio non est nova, concipitur tamen a nobis ad fundandum respectum rationis, 181.
99. Deus non constituitur volens creaturas per respectum rationis, sed est quid consequens talem volitionem, ibid.
100. Deum posse velle et non velle, non dicit potentiam activam vel passivam, sed solam indifferentiam ejusdem actus, ut ad hoc objectum potius quam ad aliud terminetur, 129.
101. Divina voluntas non determinatur ab intellectu ad creata objecta volenda determinatione efficaci, 198.
102. Dei voluntas, ut in actu secundo omnes perfectiones posibles in ratione volendi includit, alias formaliter, alias eminenter, 203.

103. Deum et rationales creaturas mutuo se diligere, naturali lumine certum. An autem hic amor sit amicitia, non ita, ibid.
104. Divinæ voluntatis actus omnem perfectionem actus volendi creati qualiter contineat, 205.
105. De divina voluntate quid Aristoteles senserit, examinatur, 201.
106. Deus formaliter habet in se libertatem, magnificentiam, misericordiam, veritatem, et fidelitatem, 204. Aliæ vero virtutes, quæ imperfectionem dicunt, solum illi quasi per metaphoram tribuuntur, 205.
107. In Deo hujusmodi virtutes non sunt cogitandæ per modum actus primi, sed secundi, quantum est ex parte rei conceptæ, ibid.
108. Deus qualiter omnes has perfectiones in una sua, eaque simplicissima perfectione uniat, 206.
- DEI POTENTIA ET ACTIO.
109. Deus veram potentiam habet activam ad effectus ad extra producendos, XXVI, 207.
110. Dei potentia activa infinita est, veraque omnipotentia, ibid.
111. Divinæ omnipotentia objectum qualiter sit omne possibile, optime explicatur, 208 et seq.
112. Dei omnipotentia omne possibile divisim, non vero collective potest in re simul ponere, 211.
113. Deus infinita sua potentia non potest infinitum in essentia producere, ibid.
114. Deus nullam speciem substantialem potest creare aut cognoscere, quin aliam possit cognoscere creabilem, usque in infinitum; forte tamen posset accidentalem, 212.
115. Deus supremum gradum rerum, et videre, et creare potest in aliquo genere vel specie ipsum participante, 213.
116. Deum posse in omnem effectum possibilem, lumine naturali cognosci; qui tamen sint hi effectus in particulari, non de omnibus percipit, 214.
117. Deum posse attingere effectus supernaturales quoad substantiam vel modum, naturali lumine non cognoscitur, 215. Bene tamen se solo posse omnes, quos per secundas causas operatur per meram efficientiam, etsi in individuo in eo statu sint, in quo a secundis causis nequeunt attingi, 217.
118. Dei absoluta et ordinaria potentia, quæ dicantur, 218.
119. Divina potentia licet in re sit omnino idem cum intellectu et voluntate Dei, ratione tamen ab utroque distinguitur, ibid.
120. Dei potentia executiva est suamet essentia, ut in se continet omnes perfectiones creatas eminenter, 222.
121. In Deo, omnino idem est radicale et proximum principium operationis ad extra, ibid.
122. Divinam potentiam executivam per prius respicit actio ad extra, quam intellectum aut voluntatem: ex his vero quidnam immediatius, 223.
123. Divina potentia in aliquo actu imperii practico non solum non consistit, sed nec hic actus est in se possibilis, 219.
124. Divina potentia, etsi una et simplicissima sit, potest tamen a nobis in ordine ad varias actiones per inadæquatos conceptus distingui, 223.
125. Deus in nulla opinione dici potest per voluntatem ut per actionem ad extra operari, XXV, 775.

126. Deus in omni actione ad extra per actionem formaliter transeuntem agit, etiam cum ad nostras immanentes concurrat, 778.
127. In Deo quicquid per modum actus ab æterno intelligitur, rationem actionis ut dicit viam habere non potest, sed principii tantum, 781.
128. Dei productiva potentia vel univoce dicitur de potentia generandi, spirandi et creandi, vel si analogice, per prius de ista, quam de illis, 381.
129. Dei potentia exacte cognosci non potest, nisi cognita ejus actione saltem in esse possibili, XXVI, 659.

DIVINA ESSENTIA.

130. Divina essentia singularis est et individua, XXV, 147. In ea tamen individuatio nihil addit nec ratione distinctum ab ipsa deitate, 155.
131. Divina essentia nullatenus est dicenda separabilis a paternitate, quaque ratione communicabilis sit multis inter se distinctis, 263.
132. Divina essentia non potest præscindi ab attributis, XXVI, 94.
133. Divina essentia est de essentia personarum, 75 et 76.

DIFFERENTIA.

1. Differentiæ ultimæ et non ultimæ Scotica expositio rejicitur, XXV, 93.
2. Nulla differentia potest sumi a tota forma, ibid.
3. Differentia quantumvis ultima potest esse diversa ab alia, etsi cum illa in ratione entis conveniat, 98.
4. Differentia una ultima in unaquaque re necessario ponenda, 564.
5. Differentiæ intermediæ finito numero necessario clauduntur, 565.
6. Differentias omnes, quæ ad unius rei constitutionem concurrunt, esse inter se subordinatas probabilius, ibid.
7. Differentia concipitur et prædicatur per modum formæ alteri adjacentis, XXVI, 336.
8. Differentia substantialis reductive tantum ponitur in prædicamento, 424.
9. Differentia quatenus forma metaphysica dicitur, non habet causalitatem realem, XXV, 562.
- Differentiæ distinctio a genere et specie. Vide Prædicata essentialia.
- Differentiæ abstractæ qualiter prædicantur inter se. Vide Abstractio, n. 6 et 7.

DISPOSITIO.

1. Dispositio secundum Aristotelem est ordo habentis partes; quod exponitur XXVI, 611 et seq.
2. Dispositio quæ est species qua itatis, non dicit solam positionem partium in loco, sed affectionem corporis, vel animi ordinantis illas secundum formam aut virtutem, ibid.
3. Dispositio vera proprius ad formalem causam reducenda, quam ad materialem, XXV, 393.
4. Dispositiones ad formam nequaquam ab ea effective procedere possunt, 480.
5. Dispositio, quæ immediate ante præcessit, non potest instrumentaliter attingere educationem formæ, 481.
6. Dispositiones requiruntur in materia non solum ad expellendam formam, et contrarias dispositiones, sed ad determinandam illam ad hanc formam, 482.
7. Dispositiones ad formam non possunt in ins-

tanti generationis ab ea per naturalem resultantiam emanare. licet postea probabile sit hoc efficientiæ modo conservari, 618.

8. Dispositio passiva non est idem quod potentia passiva, XXVI, 639. Vide Accidens, n. 17.

DISTANTIA.

Distantia agentis a passo, et an possit agi in distans. Vide Agens.

DISTINCTIO.

1. Distinctionem realem dari, dividique in positivam et negativam, et quid utraque sit, XXV, 250.
2. Ad distinctionem realem nihil referre prædicamentalem relationem quæ ex ipsa consequitur, ibid.
3. Distinctionem rationis dari, ut certum statuitur, 251. Ejusque divisio in distinctionem rationis ratiocinantis et ratiocinatæ exponitur, ibid.
4. Distinctio rationis non requirit entia rationis ut extrema, nec ab illis denominatur; potest tamen circa illa versari, 251.
5. Distinctio rationis alia intrinseca, alia extrinseca, 252.
6. Distinctionis rationis quænam origo, ibid.
7. Distinctio media inter realem rei a re, et rationis necessario admittenda, quæ formalis ex natura rei, et melius modalis appellatur, 255.
8. Distinctio omnis, vel modalis, vel realis, vel rationis est, 257.
9. Distinctio essentialis propriissime sumpta includitur in reali; cum illa tamen non convertitur, 258.
10. Distinctio realis intervenit inter res inter se unitas, vel alicui tertio, sive entia completa, sive incompleta sint, partes heterogeneæ vel homogeneæ, ibid.
11. Distinctio potentialis, quam partes homogeneæ habent, quatenus sint separabiles, et distinguibiles ut completa entia, realis distinctio est, ibid.
12. Distinctio includentis ab incluso realis et modalis esse potest, imo et rationis, 259.
13. Distingui plusquam ratione ratiocinata necesse est, quæ a parte rei separari possunt, et aliquod sine alio manere, 261.
14. Distinctione tantum modali quænam distinguantur, 263.
15. Distinctionis realis extremorum, evidens signum est, mutua eorum separatio, vel quoad unionem, vel quoad existentiam, non tamen est adæquatum, 264.
16. Distinctio rerum per distinctiones existentiarum non colligitur, 266, nec ex diversitate actionum, ibid.
17. Distingui realiter ea, quorum alterum se habet ut producens, alterum ut productum, quo sensu verum, 268.
18. Distinctio realis qualiter investiganda in iis quæ nondum fuerunt divinitus separata, 269.
19. Distincta realiter mutuo separari possunt, si in esse servantur, ibid. Imo destrui unum potest alio manente, nisi inter ea essentialis habitudo aut dependentia versetur, 270.
20. Distinctionem ex natura rei non recte ex conceptuum nostrorum diversitate inferri, in Deo et in creaturis ostenditur, 85.
21. Distinctionis rationis ratiocinantis, et ratiocinata, quæ signa, 271.
22. Distingui, differre, et esse diversum, quid sint, et qualiter inter se comparentur, 273.

DIVISIO.

Divisio dupliciter dicitur immediata, XXVI, 506. Divisiones entis, accidentis et similes, vide in propriis locis.

DURATIO.

1. Duratio licet perfectio sit, non semper major duratio majoris perfectionis indicium, XXVI, 67.
2. Duratio (quæ permanentiam in esse significat) aliquid reale est, et solum existentibus rebus conveniens, 913.
3. Duratio non est denominatio extrinseca, sed intrinseca a duratione, qua res unaquæque intrinsece durat, 915.
4. Duratio sola ratione distinguitur ab existentia rei durantis, 914.
5. Duratio non distinguitur ab existentia per connotationem successionis in se, 916.
6. Durationem in ratione mensuræ activæ aut passivæ non sistere, nec in eo ab existentia differre, 918, licet mensurabilitas passiva proprietates declarans durationis rationem, 921.
7. Durare non dicitur res in primo instanti sui esse, 919 et 920, non tamen repugnat rem, quæ fit, pro unico tantum instanti durare, XXV, 734.
8. Duratio proprie sumpta dicit de formali positivam permanentiam in existendo, quæ ratione tantum et connotatione aliqua extrinseca ab existentia differt, XXVI, 919.
9. Durationis et existentiae et utriusque cum prima productione, et rei conservatione elegans collatio, ibid.
10. Duratio rei permanentis incipit per ultimum non esse, 920.
11. Duratio et Ubi comparantur, et quare hoc a subjecto distinguatur, non vero illa, exponitur, 921.
12. Duratio aliqua, etiam creata, potest omni successione carere, 933.
13. Duratio non potest variationem seu successionem admittere, existentia rei durantis invariata, ibid.
14. Duratio quælibet creata capax est successionis privativæ, quæ in transitu de non esse ad esse, vel e contra consistit, 937.
15. Durationes permanentes et indivisibiles, cum tales sint, quo sensu una major vel minor alia dicatur, ibid.
16. Durationem creatam indivisibilem simul habere futurum et præteritum, intelligendum est privative, non positive, 938.
17. Duratio permanens, etsi simul data, cur non necessario duratura, ibid.
18. Duratio permanens de se apta est usque in infinitum servari, et sic habet infinitatem quamdam quasi secundum quid, 939.
19. Durationes in eadem re variari repugnat, etiamsi ipsa annihilata iterum reproducatur, ibid.
20. Durationem propriam et intrinsecam sibi vendicant res permanentes, 945, diversæ rationis ab ævo, 946.
21. Duratio hæc rationem mensuræ extrinsecæ sortiri nequit, 947.
22. Duratio hæc multiplicatur in singulis rebus durantibus juxta earum diversitatem et multiplicationem, potestque et substantialis esse, et accidentalis, semper tamen materialis, ibid.
23. Duratio permanens non potest esse mensura durationis successivæ, 959.

24. Duratio licet metaphysice et realiter non sit verum accidens, habet tamen sufficiens fundamentum ad modum prædicationis accidentalis, 969.
25. Durationes divisibiles et indivisibiles, substantiales et accidentales univoce conveniunt, 972. Vide *Quando, Tempus, Motus, Æternitas, Ævum*.

E

EDUCTIO.

1. Eductio accidentium de potentia subjecti in quo consistat, et an omni accidenti conveniat, et similia. Vide *Accidens*, n. 1, 18 et 19.
2. Eductio formæ de potentia materiæ. Vide *Forma*, a n. 19 ad 25; educaturne unum accidens de potentia alterius, et similia, vide *Accidens*, n. 9, 11 et 13.

EFFECTUS

1. Effectum in causa contineri, an sit in ipso aliquid reale, XXV, 219.
2. Effectum universaliorem in causam etiam universaliorem reducendum, quos sensus habeat, et quis eorum verus, 760.
3. Qui effectus dicantur pendere a causa in fieri, qui vero in fieri et esse, 787.
4. Possitne effectus paulatim amitti per solam absentiam causæ, 800.
5. Effectus non potest excedere in perfectione omnes suas causas simul sumptas; imo nec intrinsecas ut actu causantes, bene tamen quamlibet earum ratione alterius, efficientes autem omnes nequaquam; imo nec ullam, quæ se habeat ut principalis causa illius, etsi partialis sit, 917.
6. Effectus dari non potest, qui ab unica tantum causa pendeat, 926.
7. Effectus qui materialem causam habet, omnes alias exigit necessario, 927.
8. Effectus a duplici totali causa simul productus, ab utraque simul, et a qualibet causa seorsum pendet, 933.
9. Effectum unum numero unam tantum determinatam causam a qua fiat non exigere, ostenditur, 940.
10. Effectus unus numero a pluribus causis univocis disjunctim causari potest naturaliter, de facto autem qualiter loquendum, 942.
11. Effectus contingentia ab intrinseca virtute necessariæ causæ pendens, per ordinem ad illam sumi nequit, nisi quatenus ob suam imperfectionem impediri potest, ne agat, 735.
12. Effectus contingens intrinsece et extrinsece dicitur, ibid.
13. Effectus contingens in tota serie causarum naturalium, seclusis liberis reperiri non potest, 736.
14. Effectus contingens redditur, si in tota causarum ejus serie, aliqua libera intercedat, quovis modo concurrens, ibid.
15. Effectus contingentes non liberi qua differant a mere naturalibus, 737. Vide *Causa efficiens*.
16. Effectus perfectio similitudinem ad causam requirit, 915.
17. Effectus per accidens, quid, 126.
18. Effectus fortuiti non omnes sunt, quorum secretam causam ignoramus, 745.
19. Effectus non adæquans virtutem causæ, in eo gradu quo ab illa procedit, non convenit cum illa univoce. XXVI, 15

ELEMENTUM.

1. Elementa non possunt esse primæ materiales causæ mistorum, XXV, 401. Nec aliquid ex illis, 402.
2. Elementa nullas qualitates virtualiter primas continent, 501.
3. Elementa in prima sua productione non fuisse proprie creata, sed eorum formas ex materiæ potentia eductas, post dilucidam disputationem resolvitur, 514.
4. Elementi descriptio, et quibus proprie conveniat explicatur, 552.
5. Elementi nomen proprie materiæ convenit, nonnunquam formæ, ibid.
6. Elementum non essentialiter exigit, quod mistum in ipsum resolvatur, ibid.
7. Elementa non constant unum ex alio, nec unum in aliud resolvitur, 553.
8. Elementorum formæ qualiter in misto maneat, Vide *Forma*, a n. 31 et 32.

EMANATIO.

1. Emanatio naturalis, qua proprietates ab essentia emanant, vera efficientia est. XXV, 616.
2. Emanationis naturalis duplex modus, et inter eos discrimen, 617.
3. Emanatio naturalis non proprie invenitur nisi intra ea quæ in re distinguuntur, 618.
4. Emanatio naturalis aliquid est in re distinctum, et a forma resultante, et ab illa a qua resultat, et ab ipsa etiam informatione, 619.
5. Emanatio naturalis ab actione necessaria qua differat, et cur generanti tribuatur, ibid.
6. Emanatio naturalis simpliciter exigit efficientem causam distinctam a passo, licet aliquando principium proximum emanationis a recipiente non distinguatur.
7. Emanatio naturalis, ut causæ per se tribuitur generanti, 443.
8. Emanatio a substantia quibus accidentibus conveniat, et a quibus causis. Vide *Accidens*, a n. 27 ad 30.

ENS.

1. Hæc vox ens, conceptum objectivum entis, et inferiora in quibus reperitur, mediate significat. XXV, 78.
2. Ens interdum ut participium verbi sui, interdum ut nomen sumitur; et quid utroque modo significet, 88.
3. Ens secundum hanc duplicem acceptionem non significat duas rationes aliquem communem conceptum dividentes, sed eundem conceptum entis magis vel minus abstractum, 90.
4. Ens ut nomen non significat idem quod ens in potentia, 91; significat tamen omnino idem quod res, solumque in etymologia differunt, 92.
5. Quidquid simpliciter tribuitur rebus, quamvis in eis nullam entitatem ponat, dici solet ens, 105.

ENTIS CONCEPTUS.

6. Ens, unum conceptum formalem a reliquis præcisum, unum re et ratione formali, sortitur. XXV, 63; qui non tantum nominis, sed rei significatæ dicendus, XXV, 69.
7. Conceptus formalis entis respectu ipsius distinctus, respectu autem entium in particulari confusus, 67.

8. Ens unum habet conceptum objectivum adæquatum, qui omnia entia per modum unius, nullum tamen in particulari significat, 72.
9. In entis objectivo conceptu substantia et accidens copulative, disjunctive, aut simpliciter nequaquam includi ostenditur, ibid. Nec prima genera rerum, 73. Nec aliquid ex illis determinate et reliqua confuse, 74.
10. Entis objectivus conceptus unus, et secundum rationem præcisus ab omnibus inferioribus, etiam ut comparatur ad illa et ut in se existens, 75.
11. Conceptus objectivus entis non est ex natura rei distinctus ab inferioribus in quibus existit, 83.
12. Entia omnia realia aliquam intrinsecam convenientiam habere necesse est, 74.

ENTIS RATIO.

13. Ratio entis, participialiter sumendo ens, in eo quod sit actu existens consistit; si vero ut nomen, in eo quod sit habens essentiam realem, abstrahendo ab existentia abstractione præcisiva, XXV, 89.
14. Hæc ratio essentialis est omnibus inferioribus; quæ vero per participium importatur, soli Deo, 91.
15. Entis ratio in omni ente et differentia, vel modo ejus imbibitur, 93 et seq.
16. Entis ratio, quæ est in substantia, non est eadem secundum rem, quæ in accidenti, 86.
17. Ens omne alicui esse conveniens, inductione ostenditur, 348.

ENTIS PASSIONES.

18. Ens non potest habere veras et reales passiones ex natura rei ab ipso distinctas, XXV, 105, habet tamen aliquas proprietates, quæ non sunt per rationem confictæ, sed reipsa de illo prædicantur, 106.
19. Entis proprietates de formali addunt vel negationem, vel denominationem extrinsecam, per quam realis et positiva perfectio entis importatur, ibid.
20. Entis proprietates qualiter inter se distinguuntur, 107. Entis proprietates tres tantum, unum, scilicet, verum et bonum, 108. Cur autem variæ negationes, quæ fingi possent, identitas item et diversitas inter has proprietates non numerentur, 111.
21. Entis proprietates qualiter in perfectione comparabiles, 109.
22. Ens non dicitur essentialiter de suis proprietatibus, 107.
23. Entis passiones in demonstratione ostensiva per ipsam rationem entis, vel primam ejus passionem demonstrantur; in demonstratione vero per deductionem ad impossibile, primum principium est: *Impossibile est idem simul esse et non esse*, 111 et seq.
24. Ens omne qualiter sit idem, vel diversum ab alio, 273.

ENTIS DIVISIONES VARIE.

25. Ens per se et per accidens in ratione entis, ex unitate per se aut per accidens sumitur, XXV, 126, in quo eorum ratio posita, 115, et 129.
26. Entis divisio in unum et multa intellecta de multitudine actuali, analogæ, sicut et de multitudine in potentia intellecta; aliud tamen utriusque divisum, 133.